

Brüssel, 22. mai 2018
(OR. en)

8959/18

DEVGEN 67
ACP 38
RELEX 407
FIN 387
OCDE 4
ONU 39
CLIMA 82
WTO 132

MENETLUSE TULEMUS

Saatja: Nõukogu peasekretariaat

Kuupäev: 22. mai 2018

Saaja: Delegatsioonid

Eelmise dok nr: 8551/18

Teema: „Investeerimine kestlikku arengusse“ ja 2018. aasta aruanne Euroopa
Ülemkogule ELi arenguabi eesmärkide kohta
– Nõukogu järeldused (22. mai 2018)

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu järeldused „Investeerimine kestlikku arengusse“ ja 2018. aasta aruanne Euroopa Ülemkogule ELi arenguabi eesmärkide kohta“, mille nõukogu võttis vastu oma 22. mail 2018 toimunud 3618. istungil.

„Investeerimine kestlikku arengusse“ ja 2018. aasta aruanne Euroopa Ülemkogule ELi arenguabi eesmärkide kohta

Nõukogu järeldused

1. Nõukogu tuletab meelde, kui tähtis on Addis Abeba tegevuskava, mis on kestliku arengu tegevuskava 2030 lahutamatu osa ning millega luuakse arengu rahastamise globaalne võrgustik. Sellega luuakse kestliku arengu eesmärkide saavutamiseks uus paradigma, mis tugineb kõikide rahavoogude ning mitterahaliste rakendusvahendite tõhusale kasutamisele, tõstes esile riikide meetmed ja usaldusväärse poliitika.
2. 2017. aasta juunis vastu võetud Euroopa arengukonsensus, mis põhineb kestliku arengu tegevuskaval 2030, Addis Abeba tegevuskaval, Pariisi kliimakokkuleppel ja Sendai katastroofiohu vähendamise raamistikul, kinnitab ELi ja liikmesriikide kohustusi arengu rahastamisel.
3. Nõukogu peab tervitatavaks komisjoni talituste töödokumenti „Investeerimine kestlikku arengusse – EL on Addis Abeba tegevuskava rakendamisel esirinnas“¹.
4. Nõukogu tunnustab ELi ja liikmesriikide poolt aastatel 2015–2017 tehtud jõupingutusi Addis Abeba tegevuskavaga edasi liikumisel ja enamikes valdkondades saavutatud häid tulemusi.
5. Nõukogu rõhutab, kui olulised on kõik Addis Abeba tegevuskava rahastamisallikad (avalik/erasektor, riigisisene/rahvusvaheline) ning kinnitab taas, kui tähtis on terviklik ja integreeritud lähenemisviis arengumaade toetamisel täiendavate rahaliste vahendite ja muude rakendusvahendite saamisel. Nõukogu märgib, et EL ja selle liikmesriigid kinnitavad oma kohustusi seoses arengu rahastamisega.

¹ 8262/18 – SWD(2018) 148 final.

6. Nõukogu möönab, et kestliku arengu tegevuskava 2030 integreeritud ja omavahel seotud eesmärkide saavutamiseks on vaja eri tasanditel kohaldatavat toetavat poliitikaraamistikku ja proaktiivseid lähenemisviise, millega püüeldakse eri poliitikavaldkondade koostoime poole. Nõukogu rõhutab veel kord, et poliitikavaldkondade arengusidusus on väga tähtis tegur kestliku arengu eesmärkide saavutamiseks ning oluline panus laiemasse eesmärki, milleks on poliitikavaldkondade kestliku arengu sidusus.
7. Nõukogu jätkab hea meelega oma koostööd ÜRO, rahvusvaheliste finantsasutuste ning mitmepoolsete ja kahepoolsete arengupankadega, et viia ellu Addis Abeba tegevuskava ning töötada välja selle mõju jälgimise ja tulemuste hindamise mehhanismid ja suurendada seeläbi vastutustunnet, läbipaistvust ja lisaväärtust. Sellega seoses võtab nõukogu teadmiseks 23.–26. aprillil 2018 New Yorgis toimunud arengu rahastamise teemalise ÜRO Majandus- ja Sotsiaalnõukogu foorumi tulemused.

Riigisisised avaliku sektori vahendid

8. Nõukogu tuletab meelde, et riigisiseste avaliku sektori vahendite mobiliseerimine ja nende tõhus kasutamine on oluline komponent ühiskondlikus leppes valitsuse ja kodanike vahel ning võti kaasava majanduskasvu, vaesuse kaotamise, ebavõrdsuse vähendamise ja kestliku arengu saavutamiseks. Riigisiseste avaliku sektori vahendite mobiliseerimist aitavad tõhustada parem maksupoliitika ja maksude kogumine. EL ja selle liikmesriigid tegelevad maksustamise vältimise ja ebaseaduslike rahavoogude küsimusega ning toetavad jätkuvalt maksupoliitika reformi, maksude haldamist ja rahvusvahelist koostööd maksuasjades, et suurendada maksusüsteemide tõhusust, mõjusust ja õiglust. Lisaks edendavad EL ja selle liikmesriigid jätkuvalt usaldusväärseid ja läbipaistvaid riigi rahanduse juhtimise süsteeme. Nõukogu tuletab meelde, kui oluline on edendada tulemuslikku ja tõhusat vahendite kasutuselevõttu ja kasutamist, sealhulgas selliste algatuste abil nagu lähenemisviis „Kogu rohkem, kuluta paremini“.

9. Nõukogu märgib, et ELi eelarvetoetus aitab arendada demokraatlikku valitsemist, avaliku sektori finantsjuhtimist ja riigisiseste tulude kasutuselevõtmist partnerriikides. Nõukogu kinnitab taas, et EL ja selle liikmesriigid on endiselt pühendunud riigisiseste tulude laialdasema kasutuselevõtmise toetamisele ning selleks on vaja kestvaid jõupingutusi. Nõukogu kinnitab taas oma toetust Addis Abeba maksualgatusele, sealhulgas osaliste võetud kohustust kahekordistada aastaks 2020 toetust riigisiseste tulude kasutuselevõtmiseks.
10. Nõukogu kutsub üles jätkuvalt toetama algatusi, mis on seotud hea finantsjuhtimise edendamisega, rahvusvaheliste finantstehingute läbipaistvuse parandamisega ja võitlusega korruptsiooni, maksuasjades koostööst hoiduvate jurisdiktsioonide, ebaseaduslike rahavoogude, maksudest kõrvalehoidmise, maksustamise vältimise ja muude kahjulike tavade vastu. EL ja selle liikmesriigid innustavad jätkuvalt kõiki riike osalema rahvusvahelises maksualases koostöös, jagama teavet piiriüleselt ja toetama piirkondlikke maksuhalduse koostööraamistikke.

Riigisisene ja rahvusvaheline eraettevõtlus ja rahastamine

11. EL ja liikmesriigid peaksid jätkuvalt edendama keskkonda, mis soosib suuremaid riigisiseseid ja rahvusvahelisi erainvesteeringuid kestlikusse arengusse.
12. Nõukogu tuletab meelde, et erasektor on üha olulisem sidusrühm kestliku arengu tegevuskava 2030 rakendamisel ja et sellel on keskne roll inimväärsede töökohtade loomisel eriti naiste ja noorte jaoks ning kaasava ja jätkusuutliku majanduskasvu edendamisel. Nõukogu kutsub üles suurendama kestlikku arengut soosivate erasektori tehingute läbipaistvust ning jätkuvalt toetama investeerimiskliima parandamist, soodsa ettevõtluskeskkonna edendamist ning kaasava ja kestliku erasektori arendamist, eelkõige mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate osas. Euroopa investeerimiskava peaks neid jõupingutusi tõhustama ja parandama mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate juurdepääsu rahastamisele, keskendudes eelkõige noorte ja naiste ettevõtlusele.

13. Nõukogu kinnitab taas, et rahvusvaheliselt tunnustatud inimõiguste normid, suunised, põhimõtted, sooline võrdõiguslikkus, kohustused seoses vastutustundliku äritegevuse, investeeringute keskkonnamõju, kestliku arengu, läbipaistvuse, aruandekohustuse ja ettevõtja sotsiaalse vastutusega peaksid olema erasektori investeeringute kesksed elemendid ning need peaksid moodustama vastavate ärimudelite lahutamatu osa.
14. Nõukogu tuletab meelde, et rahasaadetised on arengumaade oluline erasektori poolne arengu rahastamise vahend ning et need on väga tähtsad kestlikuks arenguks mitmetes partnerriikides ning nende arengumõju tuleks maksimeerida. EL ja selle liikmesriigid teevad koostööd erasektori partnerite ja teistega, et vähendada rändajate rahasaadetiste tehingukulud alla 3 % ülekantud summast. Nõukogu kutsub komisjoni ja liikmesriike suurendama jõupingutusi rahasaadetiste produktiivse kasutamise tõhustamiseks.

Rahvusvaheline arengukoostöö

15. Nõukogu kinnitab, et arengukoostöö on ELi välissuhete oluline prioriteet, mille põhieesmärk on vaesuse vähendamine ja pikemas perspektiivis kaotamine, nagu on sätestatud aluslepingutes.
16. Nõukogu tervitab asjaolu, et komisjon avaldas 2017. aasta ELi ametliku arenguabi kohta eelteabe,² milles analüüsitakse ELi kollektiivsete ja individuaalsete ametliku arenguabi kohustuste arengusuundi³. Nõukogu rõhutab, et ametlik arenguabi on oluline element, mis toimib arengumaade üldises kättesaadavas rahastamises katalüsaatorina ning on Addis Abeba tegevuskava põhikomponent. Kuigi arengumaadele antav ametlik arenguabi on tervikuna kvantitatiivselt väike, on see jätkuvalt suurim rahastamisallikas vaeseimate ja vähim arenenud riikide, ebakindlas või konfliktiolukorras olevate riikide jaoks, kellel eelkõige puudub riigisisene suutlikkus raha hankimiseks muudest allikatest.

² https://ec.europa.eu/europeaid/news-and-events/eu-remains-worlds-leading-donor-development-assistance-eu757-billion-2017_en

³ Euroopa Ülemkogu 16.–17. juuni 2005. aasta kohtumise eesistujariigi järeldused (dok 10255/1/05), nõukogu 10.–11. novembri 2008. aasta järeldused (dok 15480/08) ja nõukogu 26. mai 2015. aasta järeldused (dok 9241/15). Vt kohustused lisast.

17. Euroopa Ülemkogu palus 17. juunil 2010 nõukogul koostada aastaaruande ELi ja liikmesriikide ametliku arenguabi kohustuste ja nende täitmise kohta. Käesolevas dokumendis esitatakse Euroopa Ülemkogule kaheksas sedalaadi aruanne.
18. Eespool toodut arvesse võttes soovib nõukogu teavitada Euroopa Ülemkogu järgmisest:
- a. EL ja selle liikmesriigid on säilitanud oma koha maailma suurima kollektiivse ametliku arenguabi andjana (vt joonis 1); ELi antav arenguabi moodustab OECD arenguabi komitee liikmetelt arengumaadele antavast ametlikust arenguabist 57 %.
 - b. 2017. aastal oli ELi kollektiivne ametlik arenguabi 75,7 miljardit eurot, mis on ELi kogurahvatulust 0,50 %⁴. ELi kollektiivse ametliku arenguabi nominaalväärtus vähenes 2,4 % võrreldes seni kõrgeima saavutatud tasemega – 77,5 miljardit eurot 2016. aastal, mis moodustas 0,53 % ELi kogurahvatulust. Neli ELi liikmesriiki täitsid eesmärgi kulutada ametlikule arenguabile 0,7 % kogurahvatulust või ületasid selle eesmärgi (vt joonis 2 ja tabel 1). Viies ELi liikmesriigis ametliku arenguabi osakaal suhtena kogurahvatulusse tõusis ja üheksas liikmesriigis jäi see samaks. Vastupidiselt ELi ametlikule arenguabile (osakaaluna kogurahvatulust) jäi ELi mittekuuluvate OECD arenguabi komitee liikmesriikide keskmine 2017. aastal 0,21 %-le kogurahvatulust (nagu 2016. aastal)⁵.

⁴ ELi kollektiivne ametlik arenguabi koosneb ELi liikmesriikide ametlikust arenguabist ja ELi institutsioonide sellest ametliku arenguabi osast, mida ei käsitata liikmesriikide arenguabina. Aruannetes, milles käsitletakse ametlikku arenguabi osakaaluna kogurahvatulust, käsitatakse suuremat osa ELi institutsioonide ametliku arenguabi kulutustest ELi liikmesriikide arenguabina, s.t liikmesriikide andmetes sisaldub osa institutsioonide kulutustest. Euroopa Investeerimispank (EIP) omavahenditest antud ametlikku arenguabi ei käsitata liikmesriikide arenguabina ja see lisandub liikmesriikide ametlikule arenguabile.

⁵ Kasutatud meetod võimaldas kajastada kasvuna üksnes üle 0,01 % suuruseid muutusi, sellest väiksemat kasvu kajastatakse staatilise seisuna. Näiteks 2017. aastal suurendas Portugal oma ametlikku arenguabi 0,01 % ning seda loetakse kasutatud meetodi raames staatiliseks seisuks.

c. ELi kollektiivse ametliku arenguabi vähenemist 2017. aastal tingisid ka liikmesriikide võlakergendusmeetmete summade 80 %line vähenemine võrreldes erakordse 2016. aastaga ning Euroopa Investeerimispanka laenude tagasimaksete summade suurenemine, mis vähendas EIP esitatud ametliku arenguabi määra 28 % võrreldes 2016. aastaga. Lisaks on doonorriigis pagulastega seotud kulude⁶ ametliku arenguabina esitamine paljude arenguabi komitee liikmete poolt vähenenud 2016. aasta 11,2 miljardilt 10,3 miljardile. See vähenemine näitab, et mõnedes ELi riikides uute pagulaste saabumine 2017. aastal vähenes, kuna põgenike vastuvõtmisega seotud kulutusi saab ametliku arenguabina esitada ainult põgenike vastuvõtvas riigis viibimise esimese aasta jooksul.

19. Nõukogu kinnitab taas oma poliitilist juhtrolli ja pühendumust arenguabi andmisel ning tuletab meelde ELi ja selle liikmesriikide individuaalseid ja kollektiivseid kohustusi ametliku arenguabi andmisel, mida kinnitatakse ka Euroopa arengukonsensus, millest ELi institutsioonid ja liikmesriigid juhivad oma koostöös kõikide arengumaadega. EL ja selle liikmesriigid võtavad nende kohustuste täitmiseks realistlikke, kontrollitavaid meetmeid, jätkavad edusammude jälgimist ning aastaaruannete esitamist, mis tagab läbipaistvuse ja avaliku aruandekohustuse täitmise. Nõukogule teeb muret ametliku arenguabi vähenemine 2017. aastal pärast neli aastat kestnud suurenemist eesmärgi suunas anda kollektiivselt ametliku arenguabina 0,7 % kogurahvatulust. Nõukogu kinnitab taas, et selle eesmärgi täitmine nõuab täiendavaid jõupingutusi.
20. Nõukogu võtab suureneva murega teadmiseks, et EL ei ole liikunud lähemale oma ühisele eesmärgile anda lühemas perspektiivis vähim arenenud riikidele arenguabi 0,15–0,20 % kogurahvatulust, kuna 2016. aastal moodustas selline arenguabi üksnes 0,11 % kogurahvatulust⁷. Nõukogu on mures viimase kolme aasta suundumuse pärast vähim arenenud riikidele antava ametliku arenguabi ja kogurahvatulu suhtarvus ning selle pärast, et vähim arenenud riikidele antava ametliku arenguabi osakaal ELi kollektiivses ametlikus arenguabis on vähenenud. Nõukogu juhib tähelepanu vähim arenenud riikidele antava ELi kollektiivse ametliku arenguabi kohustusele.

⁶ Selliseid kulusid saab esitada ametliku arenguabina üksnes OECD arenguabi komitee eeskirjade kohaselt ning esitatakse üksnes need kulud, mis on tekkinud pagulaste riigis viibimise esimese 12 kuu jooksul.

⁷ 2016 on viimane aasta, mille kohta täielikud andmed on kättesaadavad. Tol aastal ületas kuus ELi liikmesriiki 2020 aastaks seatud eesmärgi anda vähim arenenud riikidele ametlikku arenguabi 0,15% kogurahvatulust (vt tabel 2).

21. Nõukogu rõhutab vajadust pöörata tähelepanu olukordade erinevusele ja nende riikide konkreetsetele probleemidele, kellel oli väikeste tuludega riigi staatus ja kes on saavutanud keskmiste tuludega riigi staatuse. EL ja selle liikmesriigid teevad arengukoostööd, peavad poliitilist dialoogi ja on partnerlussuhetes keskmiste tuludega riikidega kestliku arengu, vaesuse kaotamise, sissetulekute ebavõrdsuse ja muude ühiste huvide teemal. Mis puudutab rohkem arenenud või sellele ülemineku etapis olevaid arengumaid, kes vajavad soodustingimustel abi kas vähem või ei vaja seda üldse, siis tuleb nõukogu meelde, et EL ja selle liikmesriigid töötavad välja uuenduslikke koostööviise, mis hõlmavad arengukoostööd ja lähevad sellest kaugemale.
22. Nõukogu kutsub komisjoni üles võtma meetmeid ja käivitama algatusi, mille eesmärk on kestliku arengu tegevuskava 2030 ja kestliku arengu eesmärkide jätkusuutlik rahastamine ning mis aitavad täita ametliku arenguabi kohustusi, sealhulgas seoses vähim arenenud riikidega.
23. Arengupoliitika kontekstis tunnistab nõukogu samuti erilisi väljakutseid, mis seisavad Aafrika arengumaade ees, ning rõhutab sellega seoses, kui oluline on ametliku arenguabi suunamine kõnealusele maailmajaole, austades samas täiel määral iga liikmesriigi prioriteete arenguabi valdkonnas.
24. Nõukogu kinnitab taas, et kestliku arengu eesmärkide saavutamiseks on väga oluline arengu tõhusus, mis peaks kajastuma kogu arengukoostöös. EL ja selle liikmesriigid on pühendunud sellele, et kohaldada tulemusliku arengukoostöö ülemaailmse partnerluse (GPEDC) raames kokku lepitud arengu tulemuslikkuse põhimõtteid ja tunnustavad GPEDC järelevalve hinnangul saavutatud edu, kuid tunnistavad samuti vajadust jätkata pingutuste tegemist. Nõukogu tunneb samuti heameelt ühise kavandamise alal tehtud kollektiivsete pingutuste ja saavutuste üle: 2017. aasta lõpuks oli lõpule viidud 21 ühise kavandamise dokumendi koostamine. Nõukogu kutsub liikmesriike üles aktiivsemalt tegutsema arengu tõhususe valdkonnas, kaasa arvatud GPEDC raames; ning jätkama ühist kavandamist ja ühist rakendamist. Nõukogu kordab, et kõiki arengukoostöö vahendeid tuleks kasutada tõhusalt ja tulemuslikult, kooskõlas arengu tõhususe põhimõtetega.

25. Nõukogu jääb ootama edusammude tegemist kestliku arengu ametliku kogutoetuse (TOSSD) uue statistilise vahendi väljatöötamisel, mis valmib rahvusvahelise rakkerühma avatud, kaasavate ja läbipaistvate arutelude käigus. Kinnitades ametliku arenguabi rolli, rõhutab nõukogu, et TOSSD aitab paremini mõõta ja suurendada kestliku arengu tegevuskava 2030 rakendamise vahendite läbipaistvust, nähtavust ja teadlikkust nendest.
26. Nõukogu tervitab ELi ja selle liikmesriikide jõupingutusi, et saada arengu jaoks vahendeid uuenduslike rahastamismehhanismide abil. Nõukogu kutsub üles tegema selles valdkonnas püsivaid jõupingutusi, muu hulgas välisinvesteeringute kava kiire rakendamise kaudu.
27. Nõukogu tervitab samuti jätkuvaid jõupingutusi, mida tehakse vahendite suurendamiseks rände ja arenguga seotud probleemide käsitlemisel; näiteks ELi Aafrika jaoks mõeldud hädaolukorra usaldusfondi kaudu, mille maht on 3,4 miljardit eurot.
28. Nõukogu tuletab meelde üleilmset kohustust ühiselt mobiliseerida 2020. aastaks kliimameetmete rahastamiseks erinevatest allikatest 100 miljardit USA dollarit aastas. Nõukogu kutsub teisi arenenud riike tungivalt üles täitma oma kohustusi ja ergutama erasektori rahastamisvahendite mobiliseerimist kõnealuse ühise eesmärgi saavutamiseks. Nõukogu toonitab, et on oluline viia rahastamisvood vastavusse liikumisega vähese kasvuhoonegaaside heite ja kliimamuutustele vastupanuvõimelise arengu suunas. Nõukogu rõhutab, et on oluline süsteemselt integreerida kliimamuutuste ja keskkonnaga seotud teemad kõigis sektorites kõigisse ELi ja selle liikmesriikide koostöö vahenditesse.
29. Nõukogu rõhutab ametliku arenguabi suurt tähtsust Aichi bioloogilise mitmekesisuse eesmärkide ja bioloogilise mitmekesisusega seotud kestliku arengu eesmärkide saavutamisel ning rõhutab ELi ja selle liikmesriikide suurt panust bioloogilise mitmekesisuse teemalisel konverentsil seatud rahvusvahelise rahastamise eesmärgi saavutamiseks. Nõukogu toonitab samuti, kui oluline on jätkata üleilmse kohustuse kohaselt kõnealuse jõupingutusega vähemalt aastani 2020. Nõukogu rõhutab samuti, et rahvusvaheline rahastamisvoog on täiendav vahend ja sellega peab kaasnema riigisiseste ressursside suurem eraldamine bioloogilise mitmekesisuse teemade jaoks, muu hulgas uuenduslike rahastamismehhanismide ja aruandluse abil, ning seda ka pärast 2020. aastat.

30. Nõukogu kinnitab taas ELi kohustust eraldada 20 % ELi ametlikust arenguabist sotsiaalsele kaasatusele ja inimarengule. Lisaks rõhutab nõukogu, et EL ja selle liikmesriigid edendavad naiste ja tütarlaste õigusi ja soolist võrdõiguslikkust, naiste ja tütarlaste mõjuvõimu suurendamist ning nende kaitsmist läbivalt kõigis oma tegevusvaldkondades.

Rahvusvaheline kaubandus kui arengu taganttõukaja

31. Nõukogu tuletab meelde, et kaubandus on üks kaasava majanduskasvu ja kestliku arengu võtmetegureid ning kestliku arengu tegevuskava 2030 olulisi rakendamisvahendeid. Sellega seoses toetavad EL ja selle liikmesriigid jõuliselt mitmepoolset kaubandussüsteemi ja Maailma Kaubandusorganisatsiooni. EL ja selle liikmesriigid on pühendunud rahvusvahelise kaubanduse kui arengu taganttõukaja hoogustamisele, järgides inimõiguslaseid põhimõtteid ja oma kohustusi seoses kestliku arengu eesmärkidega. EL on vähim arenenud riikide suurim kaubanduspartner ning peaks jääma nende jaoks kõige avatumaks turuks.
32. Nõukogu innustab jätkama kaubandusabi tõhustamist kooskõlas varasemate järeldustega, muu hulgas kohustusega, et EL ja selle liikmesriigid peaksid suurendama vähim arenenud riikidele antavat kaubandusabi, nii et selle maht ulatuks ühe neljandikuni nende ühistest kulutustest selles valdkonnas, et arendada selliste riikide ekspordivõimekust ja sellega aidata kahekordistada nende osakaalu maailma eksportturul.

Võlg ja võla jätkusuutlikkus

33. Nõukogu kinnitab taas ELi pühendumust sellele, et edendada vastutustundlikke laenuandmis- ja laenuvõtmistavasid (sealhulgas juhul, kui EL kasutab oma välisabi puhul toetuste ja laenude kombineerimist) ning toetada koordineerimist, dialoogi ja läbipaistvust sidusrühmade vahel. Nähes murega, et arengumaade võlaprobleemid on veelgi suurenenud, rõhutab nõukogu, et on oluline toetada arengumaade jõupingutusi vältida mittejätkusuutlikku võla määra, kasutades selleks poliitilist dialoogi ning võlahalduse, riigi rahanduse juhtimise ja riigisiseste tulude kasutuselevõtmise alase suutlikkuse suurendamist. Samuti toetavad EL ja selle liikmesriigid uute laenuandjate osalemist laenuteemalistes aruteludes erinevatel foorumitel, sealhulgas Pariisi klubis, mis on peamine ametliku kahepoolse võla restructureerimise alane rahvusvaheline foorum. Nõukogu tuletab meelde, et rahastamisvahendite ühendamisel tuleks võtta täiel määral arvesse võla jätkusuutlikkust ja aruandekohuslust ning vältida turuhäireid ja eelarvega seotud ohtusid.

Süsteemsete teemade käsitlemine

34. Nõukogu tunneb heameelt ELi ja selle liikmesriikide aktiivse rolli üle rahvusvahelise juhtimise reformi edendamisel ja elluviimisel, ning ELi ja selle liikmesriikide rolli üle arengumaade osalemise toetamisel rahvusvahelises juhtimises. EL ja selle liikmesriigid jätkavad ÜRO peasekretäri ÜRO reformi, muu hulgas ÜRO arengusüsteemi reformi alaste ettepanekute aktiivset toetamist.

Teadus, tehnoloogia, innovatsioon ja suutlikkuse suurendamine

35. Nõukogu tuletab meelde nii IKT kui ka teaduse, tehnoloogia ja innovatsiooni keskset tähtsust, et kasutada digiteerimise võimalusi elujärje parandamiseks ja käsitleda olulisi probleeme, mille toob kaasa tehnoloogiline revolutsioon. Nõukogu innustab komisjoni ja liikmesriike tegelema digitaallahenduste parema integreerimisega ning edendama IKT-d, teadust, tehnoloogiat ja innovatsiooni, et suurendada muu hulgas suutlikkust teadusuuringute valdkonnas, mis on innovatsiooni hoogustamiseks arengumaades keskse tähtsusega. Nõukogu tuletab meelde, et arenenud riigid ja üha enam ka tärkava turumajandusega riigid etendavad olulist osa tehnoloogia edasiarendamises, siirdes ja levitamises, suutlikkuse suurendamises ning teaduslikus ja tehnilises koostöös, sealhulgas vähim arenenud riikidega.

Andmeseire ja järelmeetmed

36. Nõukogu tuletab meelde, et EL toetab kestliku arengu tegevuskava 2030 täitmise jälgimiseks ülemaailmse näitajate raamistiku loomist, mis põhineb võimalikult suures ulatuses olemasolevatel näitajatel, et tagada andmekogude usaldusväärsus ja kulutõhusad lahendused, kuid vajalik võib olla ka uute näitajate väljatöötamine. Nõukogu leiab, et EL ja selle liikmesriigid peaksid edendama suutlikkuse suurendamisele suunatud abi arengumaadele ja oluliselt suurendama kvaliteetsete, õigeaegsete ja usaldusväärsete andmete kättesaadavust, et jätkuvalt toetada jõupingutusi, mida tehakse arenguriikide andmete katvuse ja kvaliteedi parandamiseks.

ELi eelmised ametliku arenguabi kohustused ja eesmärgid**(Nõukogu 24. mai 2005. aasta järeldused (dok 9266/05, punkt 4))**

„Aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks on kiiresti vaja ametlikku arenguabi suurendada. [...] EL [leppis] kokku uue ühise eesmärgi saavutada 2010. aastaks ametliku arenguabi määr, mis moodustab 0,56 % kogurahvatulust, mille tulemusena suureneks ametlik arenguabi nimetatud ajaks 20 miljardi euro võrra aastas.

- i) Liikmesriigid, kus ametlik arenguabi ei moodusta veel 0,51 % kogurahvatulust, kohustuvad oma eelarveassigneeringute tegemise protsesside raames saavutama nimetatud taseme aastaks 2010, ning liikmesriigid, kus see tase on juba ületatud, kohustuvad oma jõupingutusi jätkama.
- ii) Liikmesriigid, kes ühinesid ELiga pärast 2002. aastat ja kus ametlik arenguabi ei moodusta veel 0,17 % kogurahvatulust, püüavad oma ametlikku arenguabi suurendada, et saavutada eelarveassigneeringute tegemise protsesside raames nimetatud tase 2010. aastaks, ning liikmesriigid, kus see tase on juba ületatud, kohustuvad oma jõupingutusi jätkama
- iii) Liikmesriigid kohustuvad saavutama eesmärgi, mille kohaselt ametlik arenguabi peab 2015. aastaks moodustama 0,7 % kogurahvatulust, ning liikmesriigid, kes on selle juba saavutanud, kohustuvad püsima sellest tasemest kõrgemal. Liikmesriigid, kes ühinesid ELiga pärast 2002. aastat, püüavad aastaks 2015 suurendada oma ametlikku arenguabi 0,33 %ni kogurahvatulust.“

ELi praegused ametliku arenguabi kohustused ja eesmärgid

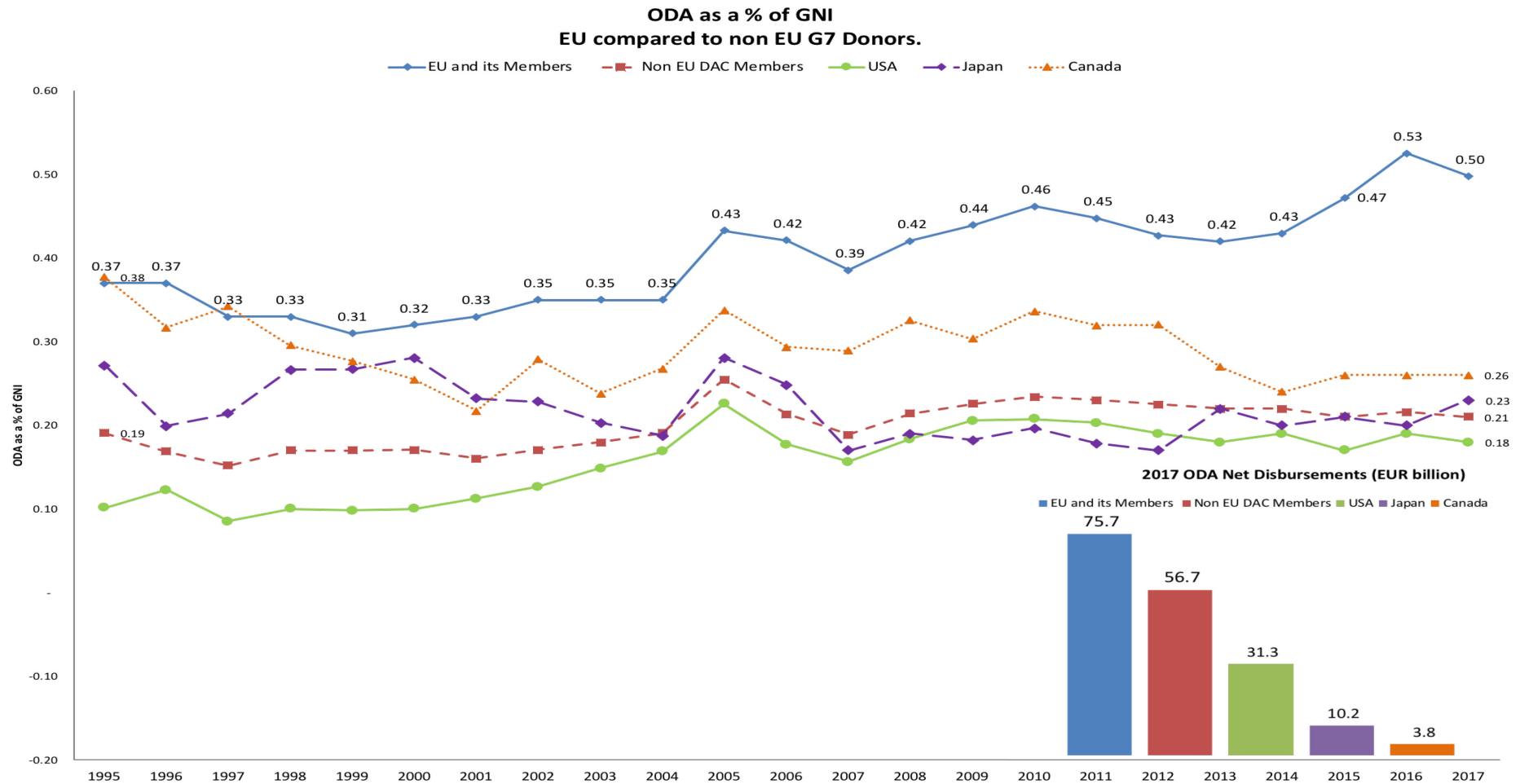
(Nõukogu 26. mai 2015. aasta järeldused (dok 9241/15, punktid 31–33))

„EL ja selle liikmesriigid on helled ametliku arenguabi andjad, olles viimastel aastatel andnud igal aastal enam kui poole ametlikust arenguabist. Kuigi ametlik arenguabi on arenguriikidele tervikuna kvantitatiivses suhtes väike, on see oluline rahastamisallikas vähim arenenud ja ebakindlate riikide jaoks, kellel eelkõige puudub riigisisene suutlikkus raha hankimiseks muudest allikatest. Ametlik arenguabi võib ka aidata võimendada teisi rakendamisvahendeid, eelkõige riigisiseseid avaliku sektori vahendeid ja erasektori investeeringuid, kuid ka teadust, tehnoloogiat ja innovatsiooni.

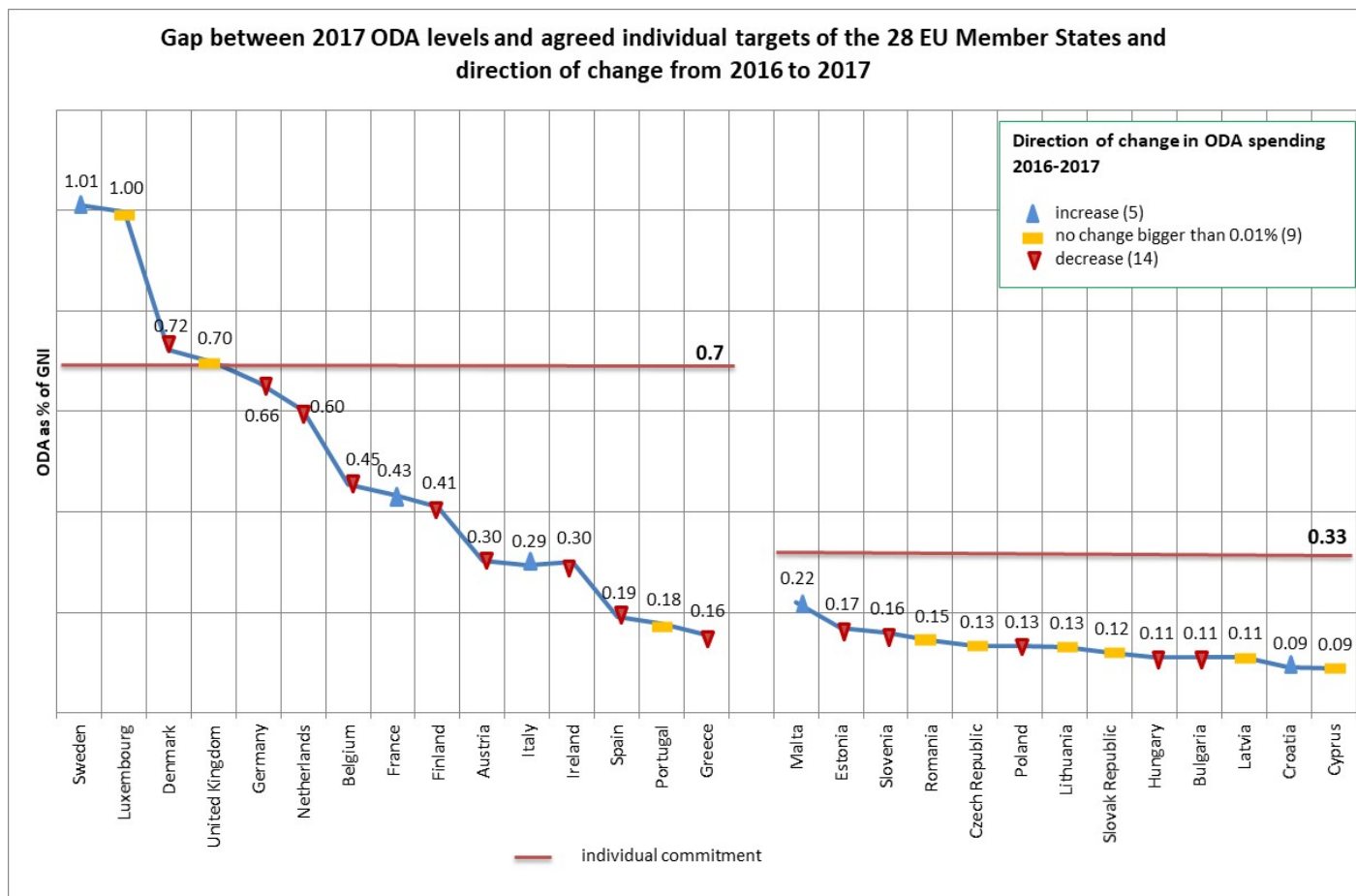
Seetõttu kinnitab EL taas oma ühiselt võetud kohustust saavutada ametliku arenguabi 0,7 % osakaal kogurahvatulust 2015. aasta järgse arengukava tähtaegade raames. ELiga enne 2002. aastat ühinenud liikmesriigid kinnitavad taas oma kohustust saavutada ametliku arenguabi 0,7% osakaal kogurahvatulust, võttes arvesse eelarveolukorda, samas kui teised, kes on nimetatud eesmärgi saavutanud, kohustuvad kõnealust osakaalu säilitama või seda suurendama. ELiga pärast 2002. aastat ühinenud liikmesriigid püüavad oma ametlikku arenguabi suurendada, et selle osakaal kogurahvatulust oleks 0,33 %.

Rahvusvaheline üldsus peaks samuti aitama kaasa ressursside suunamisele sinna, kus vajadus on suurim, eelkõige vähim arenenud ning ebakindlatesse ja konfliktis olevatesse riikidesse. Üldise ametliku arenguabi kontekstis, võttes samas täiel määral arvesse konkreetsete liikmesriikide arenguabialaseid prioriteete, kinnitab EL taas oma pühendumust vähim arenenud riikide toetamisele. EL kohustub ühiselt saavutama vähim arenenud riikidele antava arenguabi 0,15–0,20 % osakaal kogurahvatulust lühemas perspektiivis ja vähim arenenud riikidele antava arenguabi 0,20 % osakaal kogurahvatulust 2015. aasta järgse arengukava tähtaegade raames.“

Joonis 1 – ELi kollektiivne ametlik arenguabi võrreldes ELi mittekuuluvate OECD arenguabi komitee doonorriikide antud ametliku arenguabiga

Joonis 2 – ELi 28 liikmesriigi 2017. aasta ametliku arenguabi tasemete ja kokkulepitud individuaalsete eesmärkide vaheline lõhe ning muutuse suund aastatel 2016–2017¹

¹ Kasutatud meetod võimaldas kajastada kasvuna üksnes üle 0,01 % suuruseid muutusi, sellest väiksemat kasvu kajastatakse staatilise seisuna. Näiteks 2017. aastal suurendas Portugal oma ametlikku arenguabi 0,01 % ning seda loetakse kasutatud meetodi raames staatiliseks seisuks.

Tabel 1 – ELi ametlik arenguabi (neto), 2004–2017

Liikmesriik	2004		2005		2006		2007		2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017	
	Miljo nit eurot	% kogur ahvat ulust	Miljo nit eurot	% kogu rahv atul st	Miljo nit eurot	% kog urah vatu lust	Miljo nit eurot	% kog urah vatu lust	Miljo nit eurot	% kog urah vatu lust	Miljo nit eurot	% kog ura hvat ulus t	Miljo nit eurot	% kog ura hvat ulus t	Miljo nit eurot	% kog ura hvat ulus t	Miljo nit eurot	% kog ura hvat ulus t	Miljo nit eurot	% kog ura hvat ulus t	Miljo nit eurot	% kogur ahvat ulust	Miljo nit eurot	% kogura hvatul ust	Miljo nit eurot	% kogura hvatul ust	Miljo nit eurot	% kogu rahv atul ust
Austria	545	0,23	1 266	0,52	1 194	0,47	1 321	0,50	1 188	0,43	820	0,30	912	0,32	799	0,27	860	0,28	882	0,27	930	0,28	1 193	0,35	1 479	0,42	1 091	0,30
Belgia	1 178	0,41	1 580	0,53	1 575	0,50	1 425	0,43	1 654	0,48	1 874	0,55	2 268	0,64	2 019	0,54	1 801	0,47	1 732	0,45	1 845	0,46	1 717	0,42	2 080	0,55	1 955	0,45
Bulgaaria	-	-	-	-	1	0,00	17	0,06	13	0,04	12	0,04	31	0,09	35	0,09	31	0,08	37	0,10	37	0,09	37	0,09	61	0,13	55	0,11
Horvaatia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	0,03	15	0,03	32	0,07	54	0,12	46	0,09	37	0,07	44	0,09
Küpros	4	0,03	12	0,09	21	0,15	25	0,17	26	0,17	33	0,20	39	0,23	27	0,16	20	0,12	15	0,10	15	0,10	16	0,09	16	0,09	16	0,09
Tšehhi Vabariik	87	0,11	109	0,11	128	0,12	131	0,11	173	0,12	154	0,12	172	0,13	180	0,12	171	0,12	159	0,11	160	0,11	179	0,12	235	0,14	242	0,13
Taani	1 640	0,85	1 697	0,81	1 782	0,80	1 872	0,81	1 944	0,82	2 018	0,88	2 168	0,91	2 108	0,85	2 095	0,83	2 205	0,85	2 264	0,86	2 313	0,85	2 142	0,75	2 130	0,72
Eesti	4	0,05	8	0,08	11	0,09	12	0,08	15	0,10	13	0,10	14	0,10	17	0,11	18	0,11	23	0,13	28	0,14	31	0,15	39	0,19	38	0,17
Soome	547	0,37	726	0,46	665	0,40	717	0,39	808	0,44	926	0,54	1 006	0,55	1 011	0,53	1 027	0,53	1 081	0,54	1 232	0,59	1 161	0,55	958	0,44	935	0,41
Prantsusmaa	6 820	0,41	8 067	0,47	8 445	0,47	7 220	0,38	7 562	0,39	9 049	0,47	9 751	0,50	9 348	0,46	9 358	0,45	8 543	0,41	8 005	0,37	8 149	0,37	8 701	0,38	10 080	0,43

Saksamaa	6 064	0,28	8 112	0,36	8 313	0,36	8 978	0,37	9 693	0,38	8 674	0,35	9 804	0,39	10 136	0,39	10 067	0,37	10 717	0,38	12 486	0,42	16 173	0,52	22 368	0,70	21 895	0,66
Kreeka	258	0,16	309	0,17	338	0,17	366	0,16	488	0,21	436	0,19	383	0,17	305	0,15	255	0,13	180	0,10	186	0,11	215	0,12	333	0,19	281	0,16
Ungari	56	0,07	81	0,11	119	0,13	76	0,08	74	0,08	84	0,10	86	0,09	100	0,11	92	0,10	97	0,10	109	0,11	140	0,13	180	0,17	132	0,11
Iirimaa	489	0,39	578	0,42	814	0,54	871	0,55	921	0,59	722	0,54	676	0,52	657	0,51	629	0,47	637	0,46	615	0,38	648	0,32	726	0,32	717	0,30
Itaalia	1 981	0,15	4 096	0,29	2 901	0,20	2 901	0,19	3 370	0,22	2 368	0,16	2 262	0,15	3 111	0,20	2 129	0,14	2 566	0,17	3 022	0,19	3 610	0,22	4 601	0,27	5 086	0,29
Läti	7	0,06	9	0,07	9	0,06	12	0,06	15	0,07	15	0,07	12	0,06	14	0,07	16	0,08	18	0,08	19	0,08	21	0,09	27	0,11	29	0,11
Leedu	7	0,04	12	0,06	20	0,08	35	0,11	33	0,11	26	0,11	28	0,10	37	0,13	40	0,13	38	0,11	34	0,10	43	0,14	52	0,14	52	0,13
Luksemburg	190	0,79	206	0,79	232	0,89	274	0,92	288	0,97	298	1,04	304	1,05	294	0,97	310	1,00	323	1,00	319	1,06	327	0,95	354	1,00	377	1,00
Malta	8	0,18	7	0,17	7	0,15	8	0,15	11	0,20	10	0,18	10	0,18	14	0,25	14	0,23	14	0,20	15	0,20	15	0,17	19	0,20	23	0,22
Madalmaad	3 384	0,73	4 115	0,82	4 343	0,81	4 547	0,81	4 848	0,80	4 615	0,82	4 800	0,81	4 563	0,75	4 297	0,71	4 094	0,67	4 200	0,64	5 162	0,75	4 491	0,65	4 395	0,60
Poola	95	0,05	165	0,07	239	0,09	265	0,10	258	0,08	269	0,09	285	0,08	300	0,08	328	0,09	355	0,10	341	0,09	397	0,10	600	0,15	598	0,13
Portugal	830	0,63	303	0,21	316	0,21	344	0,22	430	0,27	368	0,23	490	0,29	509	0,31	452	0,28	368	0,23	324	0,19	278	0,16	310	0,17	336	0,18
Rumeenia	-	-	-	-	3	0,00	84	0,07	85	0,09	110	0,08	86	0,07	118	0,09	111	0,08	101	0,07	162	0,11	143	0,09	243	0,15	250	0,15
Slovaki Vabariik	23	0,07	46	0,12	44	0,10	49	0,09	64	0,10	54	0,09	56	0,09	62	0,09	62	0,09	65	0,09	63	0,09	77	0,10	96	0,12	100	0,12

Sloveenia	25	0,10	28	0,11	35	0,12	40	0,12	47	0,13	51	0,15	44	0,13	45	0,13	45	0,13	46	0,13	46	0,12	57	0,15	74	0,19	68	0,16
Hispaania	1 962	0,24	2 429	0,27	3 038	0,32	3 755	0,37	4 761	0,45	4 728	0,46	4 492	0,43	3 001	0,29	1 585	0,16	1 789	0,17	1 415	0,13	1 259	0,12	3 868	0,35	2 142	0,19
Rootsi	2 191	0,78	2 705	0,94	3 151	1,02	3 170	0,93	3 281	0,98	3 266	1,12	3 423	0,97	4 030	1,02	4 077	0,97	4 389	1,01	4 698	1,09	6 391	1,41	4 425	0,94	4 889	1,01
Ühendkuningriik	6 362	0,36	8 667	0,47	9 926	0,51	7 194	0,36	7 973	0,43	8 102	0,51	9 855	0,57	9 948	0,56	10 808	0,56	13 498	0,71	14 551	0,70	16 718	0,70	16 325	0,70	15 915	0,70
EL15 kokku	34 441	0,35	44 856	0,44	47 033	0,43	44 954	0,39	49 207	0,43	48 264	0,45	52 594	0,46	51 840	0,44	49 749	0,42	53 003	0,44	56 091	0,44	65 314	0,49	73 162	0,54	72 223	0,52
EL13 kokku	316	0,07	476	0,09	637	0,09	753	0,09	815	0,09	831	0,10	863	0,09	965	0,10	964	0,10	1 000	0,10	1 083	0,10	1 203	0,11	1 679	0,14	1 647	0,13
EL28 kokku	34 756	0,34	45 332	0,42	47 670	0,41	45 706	0,37	50 021	0,40	49 096	0,42	53 457	0,44	52 805	0,42	50 713	0,39	54 004	0,41	57 174	0,41	66 516	0,46	74 841	0,51	73 870	0,49
ELi institutsioonid Ametlik arenguabi, mida ei käsitata ELi liikmesriikide arenguabina																												
Riigid	1 173	0,01	1 385	0,01	1 636	0,01	1 932	0,02	2 282	0,02	2 695	0,02	3 183	0,03	3 453	0,03	4 544	0,04	2 873	0,02	2 139	0,02	1 372	0,01	2 737	0,02	1 854	0,01
ELi kollektiivne ametlik arenguabi	35 929	0,35	46 717	0,43	49 306	0,42	47 638	0,39	52 303	0,42	51 791	0,44	56 640	0,46	56 258	0,45	55 257	0,43	56 877	0,43	59 313	0,43	67 888	0,47	77 579	0,53	75 724	0,50

Tabel 2: ELi liikmesriikide ametlik arenguabi vähim arenenud riikidele (neto), 2014–2016

Liikmesriik	2014		2015		2016	
	Ametlik arenguabi vähim arenenud riikidele (miljonit eurot)	Ametlik arenguabi vähim arenenud riikidele osakaaluna kogurahvatulust (% kogurahvatulust)	Ametlik arenguabi vähim arenenud riikidele (miljonit eurot)	Ametlik arenguabi vähim arenenud riikidele osakaaluna kogurahvatulust (% kogurahvatulust)	Ametlik arenguabi vähim arenenud riikidele (miljonit eurot)	Ametlik arenguabi vähim arenenud riikidele osakaaluna kogurahvatulust (% kogurahvatulust)
Austria	272,7	0,08	200,4	0,06	226,3	0,06
Belgia	625,0	0,16	549,5	0,13	576,5	0,15
Bulgaaria	8,3	0,02	7,6	0,02	13,6	0,03
Horvaatia	1,9	0,00	6,4	0,01	7,5	0,02
Küpros	2,9	0,02	3,6	0,02	3,6	0,02
Tšehhi Vabariik	38,6	0,03	37,1	0,02	49,9	0,03
Taani	678,0	0,26	549,5	0,20	589,7	0,21
Eesti	6,4	0,03	5,3	0,03	6,3	0,03
Soome	427,7	0,21	386,9	0,18	292,2	0,13
Prantsusmaa	1 924,4	0,09	2 142,9	0,10	1 901,9	0,08
Saksamaa	2 889,1	0,10	2 340,0	0,08	3 239,3	0,10
Kreeka	37,4	0,02	34,3	0,02	42,7	0,02
Ungari	21,6	0,02	23,4	0,02	36,2	0,03
Iirimaa	299,5	0,18	310,7	0,15	324,5	0,14
Itaalia	724,4	0,04	784,6	0,05	886,9	0,05

Liikmesriik	2014		2015		2016	
	Ametlik arenguabi vähim arenenud riikidele (miljonit eurot)	Ametlik arenguabi vähim arenenud riikidele osakaaluna kogurahvatulust (% kogurahvatulust)	Ametlik arenguabi vähim arenenud riikidele (miljonit eurot)	Ametlik arenguabi vähim arenenud riikidele osakaaluna kogurahvatulust (% kogurahvatulust)	Ametlik arenguabi vähim arenenud riikidele (miljonit eurot)	Ametlik arenguabi vähim arenenud riikidele osakaaluna kogurahvatulust (% kogurahvatulust)
Läti	4,2	0,02	4,2	0,02	5,4	0,02
Leedu	7,0	0,02	8,2	0,02	9,3	0,03
Luksemburg	129,8	0,43	138,8	0,40	148,6	0,42
Malta	1,5	0,02	1,9	0,02	0,9	0,01
Madalmaad	844,4	0,13	934,4	0,14	1 071,3	0,15
Poola	98,0	0,02	112,8	0,03	166,2	0,04
Portugal	89,7	0,05	81,1	0,05	90,1	0,05
Rumeenia	25,5	0,02	27,8	0,02	35,4	0,02
Slovaki Vabariik	13,2	0,02	16,7	0,02	17,1	0,02
Sloveenia	8,1	0,02	8,6	0,02	12,0	0,03
Hispaania	367,0	0,03	279,7	0,03	512,3	0,05
Rootsi	1 226,8	0,29	1 328,1	0,29	1 271,1	0,27
Ühendkuningriik	4 983,2	0,24	5 514,7	0,23	5 087,0	0,22
Vähim arenenud riikidele antav EL28 ametlik arenguabi kokku	15 756,3	0,11	15 838,8	0,11	16 624,1	0,11